

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Ehrensvärd-seura r.y. – Samfundet Ehrensvärd r.f. on vuonna 1921 perustettu aatteellinen yhdistys. Seuran tarkoituksena on Suomenlinnan ja sen historian tunnetuksi tekeminen. Seura toteuttaa tarkoitustaan ylläpitämällä Ehrensvärd-museota, operoimalla Suomenlinna-museota, organisoimalla Suomenlinnan auktorisoituja opastettuja kierroksia ja lasten pedagogisia seikkailukierroksia. Lisäksi seura toteuttaa julkaisutoimintaa ja järjestää pienimuotoisia kulttuuritapahtumia ja luentosarjoja. Seura pyrkii rahoittamaan toimintaansa kaupallisilla palveluilla kuten kahviloilla ja museokaupoilla. Lisäksi seura saa avustusta aatteelliseen toimintaansa.

Seura toimii tiiviissä yhteistyössä keskeisten kumppaniensa ja asiakkaitensa kanssa. Suomenlinnan hoitokunta, Helsingin kaupunki, Museovirasto, oppilaitokset, Purjelaivakonttori, Ruotsin suurlähetystö sekä Suomenlinnassa toimivat merisotakoulu, upseerikerho, ravintolat ja museot ovat Ehrensvärd-seuran tärkeitä sidosryhmiä. Seura tekee yhteistyötä myös Helsingin kaupungin toimialojen kanssa.

Ehrensvärd-seura kiittää lausuntomahdollisuudesta koskien hallituksen esitystä eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Tarkastelemme luonnosta erityisesti uuden Kulttuuriperintöviraston perustamisen näkökulmasta ja sen vaikutuksesta Suomenlinnan, Unescon maailmanperintökohteen, suojeluun, hallintaan sekä paikalliseen yhteistyöverkoston.

Ehrensvärd-seura näkee tarpeen tuoda esille muutamia näkökulmia Suomenlinnan suunnitteilla olevaan hallintoon. Uuden Kulttuuriperintöviraston Suomenlinnan hoitokunnan toimintayksikön tehtävät (2§) nähdään tärkeäksi ja hyväksi jatkumoksi pitkään ja erinomaisesti jo aiemmin toteutettuun toimintatapaan. Tehtävät käsittävät Suomenlinnan säilyttämisen, hallinnon, hoidon, ylläpidon, kehittämisen ja esittelyn sekä maailmanperintökohteen site managerina

toimimisen. Ehrensvärd-seura toivoo, että Suomenlinnan huolellinen hoito sekä maailmanperintökohteena, elävänä asuinalueena että herkkänä saaristoympäristönä varmistetaan myös uuden Kulttuuriperintöviraston myötä. Linnoituksen lukuisille matkailijoille tulee taata kattavaa tietoa sekä sen historiasta että siellä olevista palveluista.

Ehrensvärd-seura on toiminut Suomenlinnan hyväksi jo yli sadan vuoden ajan. Seura haluaa, että se on osa linnoituksen asioiden huolehtimiseen perustettavaa Suomenlinnan neuvottelukuntaa (5§). Seuran asiantuntemus linnoituksen historiasta ja kulttuuriperintöpalveluiden tuottamisesta sekä seuran laajamittainen verkosto antaa tärkeän lisän maailmanperintökohteen hoitoon. Seura aikoo myös jatkossa tarjota laadukkaita kulttuuripalveluita Suomenlinnassa ja on valmis jatkamaan yhteistyösopimuksia uuden viraston kanssa.

Ehrensvärd-seura on yksi Suomenlinnan suurimmista tilojen vuokraajista mm. vuokraamalla koko Ekebladin paviljongin (Suomenlinna B 40) Ehrensvärd-museon tiloiksi. Seura pitää hyvänä, että 7§ huomioidaan, että maksut eivät Suomenlinnassa voi olla markkinaperusteisia historiallisten rakennusten kalliista hoito- ja ylläpitokustannuksista huolimatta. Seuran toiminta Suomenlinnassa olisi mahdotonta ilman kohtuullisia liiketaloudellisen toiminnan vuokria ja valtion tukemia aatteellisen toiminnan, kuten museotilojen, vuokria. Myös muille Suomenlinnan toimijoille tulee jatkossakin tarjota toimivat tilat maltillisilla kustannuksilla, jotta palveluiden määrää säilyy tarpeeksi laajana.

Ehrensvärd-seura saa aatteelliseen toimintaansa valtion yleisavustusta, jonka myöntää Museovirasto. Seura toivoo, että uuden Kulttuuriperintöviraston tehtävissä huomioidaan seuran suhde tulevaan virastoon sekä vuokralaisena, yhteistyökumppanina että avustusten vastaanottajana. Näiden yhteensovittamisessa ei saa jatkossa ilmetä jääviysongelmia tai muita eturistiriitoja.

Ehrensvärd-seura näkee erittäin tärkeänä, että Suomenlinnan hoidon ja ylläpidon rahoitus on myös jatkossa vakaalla pohjalla. Saadut tuotot tulee käyttää Suomenlinnan hoitoon. Uudelle Kulttuuriperintövirastolle tulee taata riittävät taloudelliset resurssit, jotta se voi toteuttaa lainmukaisia tehtäviään.

Yhteenvetona pidämme lakiehdotusta tärkeänä ja suosittelemme erityisesti ottamaan huomioon Suomenlinnan erityislaatuisen aseman UNESCO:n maailmanperintökohteena ja asuinalueena. Tarjoamme mielellämme jatkossa lisätietoja toiminnastamme Suomenlinnassa ja osallistumme aiheeseen liittyvään keskusteluun.

Carita Wilenius-Rantala

Ehrensvärd-seuran toiminnanjohtaja

Wilenius-Rantala Carita

